

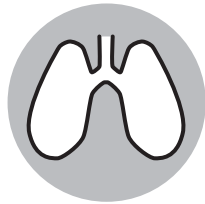
1

Farsi

اطلاعات مهم شماره ۱

TUBERCULOSIS – the disease*

سل- و بیماری آن

Specialised Health Services
(Qld Tuberculosis Control Centre)

* Modified from "Tuberculosis, TB", (Qld Health) & "Tuberculosis Prevention & Treatment No.2" (Qld Health)

(iv) برای کسانی که تازه میکروب سل به آنها سرایت کرده ولی بیماری سل ندارند ممکن است معالجه Chemoprophylactic treatment بوسیله داروی ضد سل تجویز گردد.

خلاصه

- خطر ابتلا به بیماری سل در اثر تماس با شخص مبتلا به این بیماری کم است.
- مرض سل قابل علاج است
- فقط در پنج تا ده درصد کسانی که مبتلا به سل هستند این ابتلا تبدیل به سل فعال میگردد.
- اداره Specialised Health Services مرکز تخصصی تشخیص و معالجه بیماری سل در ایالت میباید. واحد های منطقه ای کنترل سل در راک همپتون، توومبا، تانزویل و کرنز قرار دارند.

Queensland Health

Queensland Government

Office/Clinic

Specialised Health Services Building
24-28 Cornwall Street
Annerley QLD 4103

Postal

Locked Bag 66
Coorparoo D.C. QLD 4151

Phone +61 7 3896 3963

Fax +61 7 3896 3984

Website www.health.qld.gov.au/phs/shs

سل یا TB چیست؟

توبر کولوسیس (TB) یا سل نوعی بیماری عفونی است که تقریبا به هر قسمت بدن سرایت میکند ولی متداول ترین آن شش ها میباشد که آنرا سل ریوی مینامند. خطر ابتلای به بیماری سل کم است.

این بیماری در کوئینز لند بخوبی تحت کنترل میباشد اما بهر حال در هیچ نقطه دنیا ریشه کن نشده و در نتیجه موارد جدیدی از ابتلا به آن دیده میشود. بیماری سل اگر بطور صحیح تشخیص داده نشود و معالجه نگردد میتواند برای شخص مبتلا بیماری بسیار جدی و مهم باشد. بیماری سل امروزه با تجویز داروی مناسب و صحیح معالجه میگردد.

این بیماری چگونه اشاعه می یابد؟

بیماری سل تقریبا همیشه از طریق استنشاق میکرب سل که در قطرات کوچک رطوبتی که مستقیما از شش های شخص مبتلا هنگام سرفه و عطسه، خندیدن و صحبت کردن خارج میگردد اشاعه پیدا میکند. این بیماری ارثی نیست و ممکن است انسان ها را در هر سن و از هر قوم و نژاد مبتلا نماید.

بدن چگونه با میکرب سل مبارزه میکند؟

چنانچه میکرب های سل فوراً بوسیله قوای دفاعی بدن سالم مغلوب نگردد ند، بیشتر مواقع در شش ها جای میگیرند. به محض اینکه میکرب ها وارد شش ها میشوند، بدن شروع به مبارزه با آنها مینماید. اکثرا با تشکیل کپسول های فیبروس یا برآمد گیها ئی بنام توبرکل در اطراف میکرب، این مبارزه به موفقیت می انجامد. این ابتلای اولیّه غالبا بدون اینکه مشکلات بیشتری تولید کند بهبود می یابد. بهر حال بیماری سل احتمال دارد در تعداد کمی از افرادی که به آن آلوده شده اند رشد نماید و این هنگامی است که مبارزه اولیه یعنی مبارزه با آلودگی به میکرب سل "اولیّه" موفقیت آمیز نیست. بیماری همچنین میتواند در اثر فعال شدن مجدد توبرکول های التیام یافته حاصل شود و این ممکن است هنگامیکه قوای دفاعی بدن ضعیف میگردد بوجود آید مانند قرار داشتن تحت فشار و گرفتاری ، ابتلای شدیدی ویروسی ، ابتلا به HIV و بیماریهایی مانند مرض قند،Immunosuppressive therapy (متوقف کردن سیستم دفاعی بدن برای جلوگیری از رشد سرطان و یا سایر بیماریها) بوسیله بکار بردن استروئید، رادیو

تراپی و یا cytotoxic medication

علائم هشدار دهنده سل کدامند؟

سل بندرت با علائم و نشانه های هشدار دهنده آغاز میگردد. ممکن است هفته ها بلکه ماهها در حال پیشرفت باشد بدون اینکه شک و تردید انسان را برانگیزد اما بهر حال ممکن است توام با لاغر شدن، گرفتگی صدا همراه با سوزش، کم اشتھائی، سوء هاضمه و احساس خستگی بدون دلیل و علت باشد. یکی دو علامت محرز هشدار دهنده عبارتند از سرفه ای که تا بیش از دو تا سه هفته ادامه مییابد، آب دهان خون آلود و یا خلط آلوده به خون، درد مداوم و یا درد متناوب در سینه، بالا رفتن حرارت بدن در بعد

از ظهر ها و عرق کردن در شب. ممکن است این علائم در اثر سل نباشد اما هشدار ای است برای مراجعه به پزشک.

چگونه ابتلای به بیماری سل کشف میشود؟

با عکسبرداری از سینه میتوان به بیماری سل پی برد. اگر نتیجه عکسبرداری مواجه با تردید شد ممکن است آزمایشات دیگری مانند آزمایش خلط سینه لازم باشد تا ابتلا یا عدم ابتلا به سل را مشخص نماید. این آزمایشات به لابراتوار فرستاده میشود و چون کشت میکرب در آزمایشگاه معمولاً آهسته میباشد، ممکن است تشخیص وجود سل چندین هفته بطول انجامد.

آزمایش توبرکولین بر روی پوست (Mantoux test) بیشتر برای اینست که آیا شخص در معرض میکرب سل قرار گرفته یا نه ولی برای تشخیصص ابتلا یا عدم ابتلا نیست . بعضی اوقات برای تعیین آلودگی، انجام بیش از یک آزمایش در فواصل مختلف ضروری است.

با آزمایشات مخصوص آسیب شناسی(Pathology) و یا عکسبرداری و یا معاینه بالینی توسط پزشک میتوان بیماری سل در سایر قسمتهای بدن را کشف نمود.

معالجه مرض سل چگونه است؟

معالجه بیماری سل بر اساس استفاده از داروهای ضد سل برای لا اقل شش ماه میباشد ولی ممکن است برای مدتی خیلی طولانی تر تجویز گردد. این نوع معالجه را " کیمو تراپی" مینامند. هنگامیکه شخص بلافاصله بعد از موثر واقع شدن معالجه ، غیر مسری تشخیص داده میشود، میتواند در حالیکه معالجات را ادامه میدهد کارهای معمولی خود را از سرگیرد. پاره ای اوقات ممکن است لازم باشد بعضی از معالجات در بیمارستان انجام شود و اوقاتی که در بیمارستان صرف میگردد متفاوت است. گاهی تمام معالجه در خارج بیمارستان انجام میگردد لکن معالجه طولانی همراه با داروهای مناسب(حتی اگر علائم سل کمتر شده باشد) بسیار مهم است تا اینکه اطمینان حاصل شود که بیماری کاملاً معالجه گردیده و عود نخواهد نمود. بیماری ساده سل که در مراحل اولیه میباشد فوراً نسبت به معالجات واکنش نشان میدهد اما اگر بیماری پیشرفته باشد معالجه آن مشکل تر میگردد.

بیماری سل در مورد اکثر بیماران چنانچه داروهای ضد سل کاملاً بر طبق دستور داده شده بدون وقفه و تحت نظر دکتر معالج مصرف گردد قابل علاج میباشد. برای اطلاع بیشتر لطفاً به اطلاعات مهم شماره ۲ Specialised Health Services موضوع "درمان بیماری سل" مراجعه فرمائید.

چگونه میتوان از ابتلای به بیماری سل جلوگیری کرد؟

مهمترین راه برای جلوگیری از مرض سل کاهش منابع میکرب از طریق شناسائی افراد مبتلا به سل و حصول اطمینان از معالجه قطعی آنان میباشد. با کاهش تعداد مبتلایان

به سل در جامعه، امکان قرار گرفتن افراد جامعه در معرض این بیماری تقلیل مییابد. لذا حفاظت جامعه در مقابل این بیماری تا حد زیادی بستگی به تشخیص بموقع بیماری، جدا کردن مبتلایان و اطمینان از معالجه کامل آنان دارد. کسانیکه در خود علائم بیماری را مشاهده مینمایند باید بلافاصله برای معاینه پزشکی و تشخیص فوری بیماری اقدام نمایند. مبتلایان به این بیماری برای جلوگیری از سرایت آن به دیگران بایستی حتی اگر احساس بهبودی میکنند دقیقاً و بطور جدی بر طبق داروها و معالجاتی که دکتر تجویز نموده عمل کنند. اینگونه بیماران باید احتیاط های بهداشتی ساده مانند پوشانیدن دهان هنگام سرفه و عطسه را مراعات نمایند. پس از اتمام معالجات موفقیت آمیز، فعال شدن مجدد بیماری و باقی ماندن هرگونه ناتوانی، غیرعادی بنظر میرسد.

ممکن است برای کسانیکه میکرب سل بدانها سرایت کرده(بدون داشتن بیماری)، برای جلوگیری از ابتلا به این بیماری دارو تجویز گردد. این معالجه را اصطلاحاً chemoprophylaxis میگویند ومعمولاً یک نوع دارو تجویز میگردد که بایستی برای مدتی تا شش ماه مصرف شود.

چه نوع آزمایشات مربوط به تشخیص سل برای کسانیکه در تماس بوده اند و پی گیری آن توصیه میشود؟

بسته به شدت مسری بودن فردی که مبتلای به سل تشخیص داده شده، عائله و کلیه افراد خانواده او بایستی هرچه زودتر تحت آزمایشات مربوط به تشخیص سل قرار گیرند. اگر شما با کسیکه مبتلای به سل تشخیص داده شده در تماس بوده اید حتی اگر احساس سلامتی میکنید باید به اداره Specialised Health Services و یا واحد منطقه ای کنترل سل (Regional TB Control Unit) واقع در بیمارستانهای عمومی راک همپتون، توومبا، تانزویل و کرنز برای آزمایشات مخصوص مجانی و یا به دکتر خود مراجعه نمائید.

آزمایشات مربوط به تشخیص سل برای کسانیکه در تماس بوده اند و پی گیری آن ممکن است شامل موارد زیر باشد:

(i) آزمایش توبرکولین بر روی پوست (Mantoux test)که بی ضرر بوده و برای اطلاع از وجود و یا عدم وجود میکرب سل در بدن انجام میشود. در بعضی موارد ممکن است از شما خواسته شود که این آزمایش را بعداً تکرار نمایند.

(ii) برای آگاهی از وجود سل در سینه، عکسبرداری از سینه ضروری است. ممکن است عکسبرداریهای مجدد در فواصل مختلف تا سه سال بعد از تماس اولیّه(تماس نزدیک با فردی که مبتلا به سل فعال ششها است) لازم باشد. بسته به نتیجه عکسبرداری، ممکن است از شما خواسته شود که نمونه خلط سینه ارائه نمائید.

(iii)واکسن BCG: در مورد بعضی از کسانیکه در تماس بوده اند بمنظور کم کردن خطر ابتلا در آینده ، چنانچه مشخص گردد که هنوز مبتلا نشده اند، ممکن است واکسن BCGتجویز گردد. (برای اطلاع بیشتر به اطلاعات مهم شماره ۵ مراجعه نمائید.)